

ÚVODNÍ SLOVO

Po vstupní kapitole o vyučování matematice jako vědní disciplíně je v dalších kapitolách knihy nastíněn školský systém jednotlivých období, charakterizovány jsou osnovy matematiky, učebnice, metodické příručky, metody a výsledky vyučování. Studují se všechny stupně a typy škol od mateřské až po maturitu, ve starší době je uvedeno i studium elementární matematiky na univerzitě. Na konci jednotlivých kapitol jsou zařazeny stručné údaje o osobách, které měly vztah k vyučování matematice, a prameny, rozdělené na původní dokumenty a novější literaturu o příslušné době. V závěru monografie jsou uvedeny náměty pro další práce z dějin vzdělávání v matematice a nástin práce o vzdělávání v matematice ve 20. století v samostatné republice.

Tuto monografii věnuji památce

doc. RNDr. Jaroslava Šedivého, CSc.,

který její napsání neustále podněcoval a měl se na práci podílet.

Je velkou ztrátou pro náš obor, že Jaroslav Šedivý již nestihl soustavně zachytit všechny své znalosti, postřehy, názory a hodnocení. Tím spíše považuji za nutné svoji práci zveřejnit.

Současně s vděčností vzpomínám na své učitele, matematika Josefa Pomykala a dějepisce PhDr. Karla Ottu, profesory reformního reálného gymnázia v Moravské Ostravě, kteří rovnou měrou vzbudili můj zájem o vyučování matematice a o historii.

V Praze, na podzim roku 2009

Jiří Mikulčák

SLOVO EDITORA

Podstatná část textu RNDr. Jiřího Mikulčáka, CSc., byla sepsána již před dvaceti, třiceti lety. Některé jeho části považuji za zajímavé a cenné, neboť obsahují množství informací, které bylo značně obtížné a časově náročné soustředit.

Původní text byl napsán na psacím stroji. V letech 2008 a 2009 jej Jiří Mikulčák mírně upravil, přepsal na počítači a připojil nové kapitoly. Od podzimu roku 2009 jsem pak jeho práci postupně převáděl z WORDu do AMSTEXu. Snažil jsem se z velké části vyhovět současným pravidlům pravopisu, ale větší slohové změny jsem nedělal. Jazykovou úpravu jsem se však snažil provádět citlivě, aby zůstala zachována osobitost autorova vyjadřování.

Velkou pozornost jsem věnoval upřesnění a dohledání bibliografických údajů. Využil jsem několik knihoven, zejména knihovny MFF UK a knihovny Matematického ústavu AV ČR, která obsahuje původní fondy Jednoty českých (československých) matematiků a fyziků. Mnoho informací jsem získal z rejstříků a databází, které jsou přístupné po internetu. Soupisy literatury jsem místy podstatně rozšířil, především v závěrečných kapitolách.

Biografické údaje jsem na řadě míst upřesňoval a doplňoval z nejrůznějších zdrojů, zejména z časopiseckých prací, z Ottova slovníku naučného a jeho pozdějších dodatků – Ottova slovníku naučného nové doby a z webových stránek Pavla Šišmy věnovaných českým matematikům.

Text Jiřího Mikulčáka považuji za určité svědectví doby. Podle mého názoru dává zajímavý obraz nejen o vývoji vyučování matematice v našich zemích, ale i o přístupech a charakteru zkoumání této problematiky v době nedávno minulé. Vydání tohoto spisu proto považuji v určitém slova smyslu za splacení dluhu předchozí generaci.

Jindřich Bečvář